

осуществлять сопоставление информации, полученной из различных источников, по заданным критериям; умение использовать технические средства получения информации; умение использовать программные средства получения информации и мн.др.

На практических занятиях отрабатываются группы умений, необходимых для адекватного восприятия и переработки учебной информации, такие как: восприятие и переработка информации, заданной в письменной форме; составление плана письменного текста; выделение в тексте исходных суждений и логических умозаключений; обнаружение в тексте необоснованных суждений и ошибочных или недостающих умозаключений; письменное или устное изложение письменного текста; составление тезисов изученного письменного текста; написание конспекта подготовка реферата по заданной теме и др.

Когнитивный аспект в обучении предполагает развитие речемыслительной деятельности студента. В связи с этим развиваются навыки восприятия и переработки информации, заданной в устной форме; конспектирование устной речи; комментирование устного выступления; постановка уточняющих и дополнительных вопросов к устному выступлению; участие в дискуссии и др.

В поисках способов когнитивных технологий в обучении вариативным компонентом модели учебного процесса являются различные средства обучения в привычной нам формулировке «средства наглядности»: таблицы, плакаты, кино- и видео-, схемы, демонстрационные программы и т.д.; технические средства обучения (кино-, видеопроекторы, электронные доски, компьютеры, т.д.)

Важной составляющей процесса когнитивного обучения является организация самостоятельного (продолженного) образования, работы, в рамках учебных семестров это заранее озвученные домашние задания с различной степенью временной подготовки.

Выводы. С помощью описанных когнитивных приемов можно достичь понимания студентами структуры и содержания изучаемой информации. Формирование информационной компетенции по различным областям знания в рамках учебных программ позволяет студентам получить качественные знания по конкретным предметам.

УДК 004.3:159.952/.955:378.046-021.68

КОГНІВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ НА ФАКУЛЬТЕТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Білай І.М., Данільченко Д.М.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: когнітивні навчальні технології, післядипломна освіта.

Післядипломна освіта як різновид освіти загалом має певні закономірності, принципи, правила і, відповідно, методи вивчення. Навчання є невід'ємним елементом процесу отримання знань під час післядипломної освіти. Воно передбачає здійснення двох основних видів діяльності: викладання і навчання.

Метою роботи став пошук ефективного використання когнитивних технологій у поточному навчальному процесі на факультеті післядипломної освіти медичного університету.

Характерною ознакою сьогодення є розвиток європейського освітнього простору, що об'єднує освітні системи різного типу та рівня при збереженні їхньої самобутності. Особливість цього освітнього простору полягає в створенні нової моделі освіти, котра на основі результатів навчання регулює саморозвиток у цієї системи вищої освіти.

Методи навчання мають тісний організаційний зв'язок і взаємопроникнення. Вибір методу навчання залежить від його відповідності до цілей навчання. Крім того, викладач співвідносить методи навчання з конкретними педагогічними завданнями, визначає у провізорів-інтернів та провізорів-курсантів рівень розвитку та сформованості загальнонавчальних і спеціальних умінь і навичок.

Когнітивні методи навчання на факультеті післядипломної освіти є частиною побудови цілісної системи продуктивних методів навчання.

УДК 004.9:159.952/.955:378.147.016:615

НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ФАРМАКОЛОГІЇ І КОГНІТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Гречана О.В., Тржецинський С.Д.
Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: компетенції, оцінювання, контроль.

Підписання Україною Болонської декларації явилось причиною включення вітчизняних вузів до процесів реформування вищої школи, основною метою яких є поліпшення якості освіти [1,2].

Необхідність нових рішень продиктована тими змінами, які відбуваються сьогодні в світі. Перш за все, це глобалізація економіки і стрімкий розвиток технологій. Для того щоб бути фахівцем високого рівня, крім предметних, потрібні також метапредметні знання, вміння та навички [3,4].

Очевидно, що такі знання необхідно формувати і розвивати, а вища школа є тим інститутом, який може і повинен вирішувати дану задачу. Як відомо, головними характеристиками випускника є його компетентність і мобільність. У цьому зв'язку, акценти при вивченні навчальних дисциплін переносяться на процес пізнання, ефективність якого повністю залежить від пізнавальної активності самого студента [5,6].

Новий підхід в навчанні передбачає попереднє визначення переліку компетенцій, які необхідно формувати в медичних вузах. Компетентнісний підхід можна розглядати не тільки як засіб оновлення змісту медичної освіти, але і як механізм приведення його у відповідність до вимог сучасності [7].

На кафедрі фармакогнозії, фармакології і ботаніки ЗДМУ впроваджений компетентнісний підхід до навчання з предмету «фармакологія», тобто – визначення результатів навчання студентів, отже, впроваджені, обрані університетом компетенції, в тому числі для студентів фармацевтичного факультету, які навчаються за кредитною технологією.

Фармакологія вивчається студентами фармацевтичного факультету на 3 курсі, обсяг навчальних годин складає 270 (6 кредитів). Для визначення п'яти компетенцій були розроблені оптимальні й адекватні методи навчання студентів для досягнення поставлених цілей і завдань. Когнітивна компетенція включає теоретичні знання, що стосуються класифікації лікарських засобів, структури рецепта, правил виписування, закономірностей фармакокінетики і фармакодинаміки, можливостей використання лікарських засобів на основі уявлень про їх властивості, основні показники до призначення, протипоказання, небажані побічні ефекти. Студенти фармацевтичного факультету повинні також знати міжнародні непатентовані назви препаратів основних лікарських груп, арсенал нових лікарських засобів, їх переваги перед застосованими препаратами. Даний компонент формується систематично під час проведення практичних занять і читання лекцій.

Операціональний компонент включає формування навичок з виписування рецептів в різних лікарських формах, оцінку взаємодії лікарських засобів для забезпечення ефективності і безпечної фармакотерапії, розпізнавання небажаних і побічних ефектів. Крім перерахованих навичок, даний компонент передбачає аналіз і корекцію рецептів, розрахунок та оцінку дози, в тому числі для дітей та осіб похилого віку, вміння замінювати відсутні лікарські засоби на хімічні та фармакотерапевтичні аналоги, орієнтацію в арсеналі нових препаратів, їх перевагах перед аналогами і в найбільш широко використовуваних